

Program zlepšování kvality ovzduší - aglomerace Praha CZ01

Ministerstvo životního prostředí vydalo dne 26.května 2016 v souladu s požadavky přílohy č. 5 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění (dále jen „zákon“) Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha – CZ01, jehož cílem je dosažení požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky v bodu 1 až 3 přílohy č. 1 zákona, tuto kvalitu udržet a nadále zlepšovat.

Stav dokumentu: Dokument vydaný MŽP 26. 5. 2016, účinný od 13. 6. 2016. Rada hl. m. Prahy vzala Program na vědomí dne 27. 9. 2016 (viz usnesení Rady ze dne 27.9.2016 č. 2349 k Programu zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha CZ01).

Pozn. k 4/2018: Městský soud v Praze zrušil v únoru 2018 podstatnou část Programu zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha – CZ01. Hlavní město bude i nadále kontinuálně pokračovat v plnění činností směřujících ke zlepšení kvality ovzduší na území města, a to bez ohledu na skutečnost, že požadavek realizace některých opatření není v současné době právně závazný. Vlastní cíle programu, tedy dosáhnout ve výhledovém horizontu stavu, kdy na území metropole nebudou překračovány imisní limity stanovené zákonem o ochraně ovzduší pro jednotlivé znečišťující látky, nebyly soudem zpochybněny a Praha bude dále aktivně usilovat o jejich naplnění.

Rámec zpracování: PZKO byl vydán v souladu s § 9 odst. 1 zákona a podle § 41 odst. 3 zákona a nahrazuje program ke zlepšení kvality ovzduší zpracovaný dle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých zákonů (Integrovaný krajský program snižování emisí a zlepšení kvality ovzduší na území Aglomerace hlavního města Praha (aktualizace 2010), schválený usnesením Rady HMP č. 1854 ze dne 16.11.2010).

Zpracovatel: Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

MŽP zpracovalo PZKO za spolupráce odborných subjektů, Magistrátu hlavního města Prahy a nestátních neziskových organizací zastřešených asociací Zelený kruh, zástupců Ministerstva dopravy, zemědělství, průmyslu a obchodu, místního rozvoje, vnitra, zdravotnictví, vybraných provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Popis, průběh zpracování:

Program zlepšování kvality ovzduší (PZKO) je hlavním koncepčním dokumentem pro postup města ve snaze o zlepšování parametrů kvality ovzduší v období let 2016 – 2020. Cílem PZKO je co nejdříve dosáhnout požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky uvedené v bodě 1 – 3 přílohy č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), tuto kvalitu udržet a zlepšovat, a to na celém území aglomerace Praha – CZ01. PZKO stanovuje opatření k dosažení požadované kvality ovzduší, jejímu udržení a dalšímu zlepšení, ze kterých budou vycházet orgány ochrany ovzduší, veřejná správa a samospráva dle svých kompetencí v rámci řízení kvality ovzduší dle zákona a v souladu s obecnou povinností pečovat o rozvoj obce a kraje a jejich území. Mezi významná nová opatření zavedená zákonem o ochraně ovzduší patří stanovení emisních stropů a lhůt k jejich dosažení pro vymezená území.

Za účelem přípravy a projednání návrhu PZKO byla vytvořena diskusní platforma, tzv. Regionální řídicí výbor (RŘV). Regionální řídicí výbor pro aglomeraci CZ01 - Praha se konal na Magistrátu hl. m. Prahy ve dnech 4. 12. 2013 a 11. 4. 2014.

V rámci řídicích výborů mohli výše členové RŘV uplatnit své připomínky ke všem podkladovým částem PZKO, které jim byly pravidelně předkládány. Rovněž návrh PZKO byl členům řídicího výboru poskytnut s možností zaslání písemných připomínek. Zároveň bylo uspořádáno průběžné konferenční vypořádání připomínek a komentářů k rozeslaným návrhům, které proběhlo dne 26. 11. 2014 v Praze. Na základě uplatněných a akceptovaných připomínek byl návrh PZKO upraven. Jednotlivé připomínky byly vypořádány písemně a zaslány členům Regionálního řídicího výboru.

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha – CZ01 (dále také jen „PZKO Praha“) byl zpracován v rámci projektu „Střednědobá strategie ke zlepšení kvality ovzduší v České republice“. Opatření PZKO k dodržení imisních limitů jsou navržena do roku 2020.

Účelem PZKO bylo zpracovat komplexní dokument k identifikaci příčin znečištění ovzduší a stanovit taková opatření, jejichž realizace povede k dosažení přípustné úrovně znečištění ovzduší dle zákona o ochraně ovzduší. V oblastech, kde jsou tyto úrovně splněny, byla navržena opatření v přiměřeném rozsahu, s cílem udržet dobrou kvalitu ovzduší a dále ji zlepšovat. V oblastech aglomerace, kde je imisní limit překročen, byla navržena implementace opatření v rozsahu uvedeném v PZKO. Opatření byla stanovena za pomoci rozptylové studie a byla modelově sestavena způsobem, aby v aglomeraci došlo k dosažení zákonem požadované kvality ovzduší.

PZKO obsahuje podrobné geografické a demografické informace, popis kvality ovzduší včetně detailní analýzy příčin nevyhovujícího stavu kvality ovzduší na území Prahy. Součástí PZKO je popis dosud přijatých opatření a realizovaných aktivit ke zlepšení kvality ovzduší a popis nových opatření vedoucích k dosažení norem kvality ovzduší.

Obsah a struktura PZKO zlepšování kvality ovzduší vychází v souladu s § 9 odst. 2 zákona z přílohy č. 5 zákona a je strukturován následovně:

- a) Úvod, popis důvodů k vydání PZKO (kapitola A)
- b) Základní informace o aglomeraci CZ01 (kapitola B)
- c) Analýza situace (kapitola C. 1 až C. 7, C. 9)
- d) Cíle a priority PZKO (kapitola D)
- e) Podrobnosti o přijatých opatřeních a opatřeních nově stanovených v rámci PZKO, emisní stropy (kapitola C. 8 a kapitola E)
- f) Přínos opatření a způsob monitorování implementace PZKO (kapitola F)
- g) Seznam relevantních dokumentů a dalších zdrojů informací (kapitola G)

Program, jakožto koncepce, byl posouzen ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (řízení SEA). Z posuzování tohoto koncepčního dokumentu vyplynulo, že jeho důslednou realizací se podaří dosáhnout požadovaného snížení emisí PM₁₀ a emisí B(a)P z dopravy. Obecně lze očekávat významný pozitivní vliv PZKO na kvalitu ovzduší v aglomeraci.

Implementace:

Za účelem implementace PZKO byla Radou hl. města Prahy jmenována pracovní skupina, která průběžně monitoruje plnění jednotlivých dílčích opatření a má za úkol aktivně podporovat jejich realizaci. Pracovní skupině předsedá paní radní **RNDr. Jana Plamínková**.

Během druhého čtvrtletí roku 2017 byli osloveni gestoři dílčích opatření PZKO s cílem získat nové informace o průběhu jejich realizace a případných problémech, které úspěšné realizaci brání.

Na základě získaných informací lze konstatovat, že většina opatření vyplývajících z PZKO jsou průběžně realizována nebo se jejich realizace začíná rozbíhat. Pomalejší postup můžeme očekávat jen u opatření většího rozsahu, jako je dobudování silničního obchvatu kolem Prahy, výstavba kolejových tratí, realizace záchytných parkovišť P+R a stavba metra linky D. U těchto staveb je obtížné zajistit realizaci do konce roku 2020, tj. do konce platnosti PZKO. Realizaci zpravidla brání nevyřešené majetkoprávní vztahy, nesoulad s platným územním plánem, nesouhlas ze strany dotčených městských částí, či zdlouhavý proces stavební přípravy.

Naopak rychlejší nebo méně problematickou realizaci můžeme předpokládat v rámci podpory cyklistické a pěší dopravy, zavádění zón placeného stání, či informovanosti a osvětě veřejnosti

Navazující aktivity:

Od roku 2013 probíhá v gesci MŽP projekt „Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR“, v jehož rámci jsou zpracovávány aktualizace programů pro všechny zóny a aglomerace v rámci ČR. Dle zákona musí být aktualizace programu snižování emisí a zlepšení kvality ovzduší provedena nejpozději do tří let.

Dokumenty k dispozici:

V tištěné podobě je PZKO uveden ve Věstníku MŽP ROČNÍK XXVI – červen 2016 – ČÁSTKA 5.

v elektronické podobě ke stažení na:

webových stránkách MŽP na adrese: http://www.mzp.cz/cz/zlepsovani_kvality_ovzduisi_praha_2016

na těchto webových stránkách hl. m. Prahy (Portál ŽP):

[Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha - CZ01](#) (Příloha č. 1 k OOP č.j. 34224/ENV/16) (PDF formát, vel. 6,6 Mbyte)

[Opatření obecné povahy o vydání Programu zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha - CZ01 č.j. 34224/ENV/16](#) (PDF formát, vel. 344 kbyte)

[Příloha č. 2 k OOP č.j. 34224/ENV/16](#): Vypořádání připomínek obdržných v rámci zveřejnění návrhu opatření obecné povahy (PDF formát, vel. 612 kbyte)

[Příloha č. 3 k OOP č.j. 34224/ENV/16](#): Stanovisko Ministerstva životního prostředí podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů k návrhu koncepce „Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha - CZ01“ (PDF formát, vel. 344 kbyte)

[příloha č. 4 k OOP č.j. 34224/ENV/16](#): Odůvodnění podle §10g odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., a opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h zákona č. 100/2001 Sb. (PDF formát, vel. 124 kbyte)

Kontakt, informace:

Odbor ochrany prostředí MHMP, [oddělení ochrany ovzduší](#);
webové stránky hl.m. Prahy k životnímu prostředí - Portál životního prostředí, rubrika Ovzduší, část Koncepční dokumenty.

Aktualizace popisu k: 7/2016 s doplněním informací k 4/2018.